

INFORMACJA PRASOWA z dn. 04/11/2025

Debata Ekspercka

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie & Fundacja PALETA & Instytut Quant Tank

04/11/2025, godz. 15.30-19.00, SGH, budynek S – aula S.1

pt. „Współczesny twórca wobec sztucznej inteligencji”

Sesja 1 – WYMIAR ARTYSTYCZNY I RYNKOWY

- Paneliści:
- Małgorzata Borkowska – zastępczyni dyrektora ds. komunikacji i edukacji w Muzeum Narodowym w Warszawie
 - prof. dr hab. Krzysztof Borowski – wicedyrektor Instytutu Ryzyka i Rynków Finansowych, SGH
 - dr Piotr Kuszewski – Zakład Bankowości Inwestycyjnej, Instytut Bankowości, SGH
 - dr Tomasz Makowski – dyrektor Biblioteki Narodowej
 - Yan Wei – prezes zarządu Euro Asia Council
- Prowadzący: Justyna Orłowska – dyrektor ds. PR i eventów; ART-MEDIA

WERNISAŻ WYSTAWY KONKURSU INSPIRACJE’2025 – wręczenie nagród laureatom

- dr Marcin Dąbrowski – Kanclerz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
- prof. dr hab. Piotr Wachowiak – JM Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
- Maria Wollenberg-Kluza – prezes Fundacji Sztuki Współczesnej „PALETA”

Sesja 2 – WYMIAR PRAWNY I REGULACYJNY

- Paneliści:
- dr Marek Dietl – Katedra Ekonomii Biznesu, SGH; były prezes Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie
 - Patryk Dykas – adwokat, Zespół WW LEGAL Wądołowski i Wspólnicy oraz LEGAL BRAND Kancelaria Adwokacka
 - prof. dr hab. Artur Nowak-Far – Katedra Integracji i Prawa Europejskiego, SGH
 - Katarzyna Prędotka – redaktor gazety studenckiej MAGIEL
- Prowadzący: David Bednarczyk – wiceprezes Instytutu Geopolityki, Idei, Strategii

Kluczowe zagadnienia *:

(*) Opinie wyrażone w niniejszej zestawieniu są opiniami autorów i nie przedstawiają stanowisk instytucji.

1. Czy uważasz, że to, co tworzy sztuczna inteligencja (SI) (tzw. sztuka generatywna), to jest jeszcze sztuka?
2. Czy SI może wspomagać proces twórczy (artysty), a w szczególności w fazach koncepcyjnych?
3. Czy SI zmniejszy kreatywność artystów?
4. Czy artysta korzystający z SI w procesie twórczym staje się kuratorem swojego dzieła a nie twórcą?
5. Czy osoby bez klasycznego wykształcenia artystycznego dzięki SI mogą tworzyć sztukę, eksperymentując z formami sztuki dzięki prostym w obsłudze narzędziom?
6. Czy produkt SI odróżnia się od dzieła artysty?
7. Czy SI jest "pusta emocjonalnie", bo pozbawiona ludzkiego doświadczenia?
8. Czy SI jest w stanie kreować przekazy emocjonalne poprzez sztukę generatywną?
9. Czy będzie zapotrzebowanie klientów (rynkowe) na wytwory o charakterze artystycznym SI?
10. Czy propozycje SI mogą zmieniać wizerunek (image) twórców?
11. Czy względem wyrobów SI droższe będą dzieła autentyczne artystów?
12. Czy masowa produkcja treści przez SI może zmniejszyć zapotrzebowanie na pracę ludzkich artystów – zwłaszcza w komercyjnych branżach (np. ilustracja, design, reklama).
13. Czy sztuka bez ludzkiego doświadczenia porusza?
14. Czy „sztukę” SI można próbować sklasyfikować jako jakiś kierunek lub nurt?
15. Czy tzw. „sztuka generatywna” spełnia kryterium do bycia ocenianą w zakresie wartości artystycznych przez krytyków sztuki?
16. Czy na uczelniach artystycznych należy uczyć korzystania z SI?
17. Czy SI może pomóc w kształceniu kadr zajmujących się kulturą i jej wspieraniem?
18. Czy prace SI oraz rozwój SI mogą być istotnie przydatne do promocji zapotrzebowania na kulturę?
19. Czy byłaby Pani // byłby Pan skłonny udekorować swoje mieszkanie lub biuro pracami stworzonymi przez sztuczną inteligencję?

Pyt. nr	Sesja: WYMIARARTYSTYCZNY I RYNKOWY						WERNISAŻ		Sesja: WYMIARPRAWNY I REGULACYJNY			
	M.Borkowska	K.Borowski	P.Kuszewski	T.Makowski	J.Orłowska	Y.Wei	M.Wollenberg	D.Bednarczyk	M.Dietl	P.Dykas	A.Nowak-Far	K.Prędotka
1	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	TAK	NIE
2	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
3	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE		TAK	NIE	TAKI NIE
4	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE		TAK	TAK/ NIE	NIE
5	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	NIE
6	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
7	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		NIE	TAK	TAK
8	NIE	NIE		NIE	TAK	TAK	NIE	TAK		TAK	NIE	NIE
9	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK (jak na kopie)	TAK		TAK	TAK	TAK
10	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK		TAK	TAK	TAK
11	NIE		TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	Nie wiem	TAKI NIE
12	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAKI NIE
13	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	Zależy od wrażli- wości odbiorcy	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
14	NIE	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE		TAK	NIE	TAK
15	NIE	NIE		TAK	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	TAK	NIE
16	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
17	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
18	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	NIE
19	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK		TAK	NIE	NIE

20. Czy tworzenie dzieł o charakterze artystycznym z wykorzystaniem SI powinno być regulowane ustawowo (prawnie), jeżeli służą one upublicznieniu lub komercjalizacji?
21. Czy utwory/dzieła SI mają w sobie znamiona plagiatu?
22. Czy utwory/dzieła SI powinny cytować (pokazywać) prace/materiały źródłowe, z których skorzystały w procesie analitycznym?
23. Czy utwory/dzieła SI naruszają prawa autorskie, jeżeli nie wskazują materiałów źródłowych?
24. Czy autorom utworów/dzieł, z których skorzystała SI powinny należeć się z tego tytułu „tantiemy”?
25. Czy właścicielom utworów/dzieł, z których skorzystała SI powinny należeć się z tego tytułu „tantiemy”?
26. Czy państwo powinno utworzyć (lub wykorzystać istniejące) organizacje do pobierania tantiem z tytułu wykorzystania utworów/dzieł w procesie tworzenia sztuki generatywnej przez SI (np. Urząd Patentowy, ZAIKS)?
27. Czy dziełom artystycznym powinno z automatu przysługiwać prawo ochrony autorskiej/właścicielskiej z tytułu wykorzystania ich zawartości w procesie generowania utworów przez SI?
28. Czy SI, często ucząc się na cudzych dziełach bez zgody twórców, może mieć znamiona kradzieży danych?
29. Czy wytwory SI w procesie sztuki generatywnej uzyskują oryginalność twórczą, która staje się własnością „programisty”?
30. Czy można określić autorstwo wytworów SI?
31. Czy „artysta” korzystający z SI jest autorem pracy SI?
32. Czy „algorytm analityczny” SI jest autorem pracy SI?
33. Czy „programista algorytmu” SI jest autorem pracy SI?

Pyt.	Sesja: WYMIARARTYSTYCZNY I RYNKOWY						WERNISZAŻ		Sesja: WYMIARPRAWNY I REGULACYJNY			
	M.Borkowska	K.Borowski	P.Kuszeński	T.Makowski	J.Orłowska	Y.Wei	M.Wollenberg	D.Bednarczyk	M.Dietl	P.Dykas	A.Nowak-Far	K.Prędotka
20	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
21	TAK	TAK	TAK/ NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
22	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK		TAK	TAK	
23	TAK	TAK	TAK/ NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE		NIE	TAK	TAK
24	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	TAK
25	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	TAK	TAK
26	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK/ NIE	TAK
27	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE		TAK	TAK/ NIE	TAK
28	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	TAK	TAK
29	TAK	TAK	NIE/ TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	TAK	NIE
30	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE		TAK	TAK	TAKI NIE
31	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE		To zależy	TAK	TAKI NIE
32	TAK	NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE		NIE	NIE	TAKI NIE
33	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE	NIE		NIE	NIE	TAKI NIE

Komentarze *:

(*) Opinie wyrażone w niniejszej prezentacji są opiniami autorów i nie przedstawiają stanowisk instytucji.

Małgorzata Borkowska: Sztuczna inteligencja nie odbiera człowiekowi roli twórcy. Zmusza nas raczej do ponownego zdefiniowania, czym jest twórczość. W świecie, w którym maszyny potrafią generować formy, to my wciąż nadajemy im sens.

Yan Wei: AI może oczywiście rozwijać się w różnych kierunkach; różna może być również skala naszych oczekiwań od tego narzędzia. Jeżeli AI stanie się sposobem na omijanie praw autorskich i pokrewnych poprzez wykorzystywanie prac twórców z uwzględnieniem narzędzi modyfikacji, będzie to istotny problem zmieniający rynek sztuki w rynek odtwórczy, oparty na kopiowaniu pracy algorytmów. Ludzie (twórcy), artyści mogą boleśnie odczuć bezrefleksyjne i bezemocjonalne dzieła AI w tym zakresie.

Piotr Kuszewski: Modele SI są tylko narzędziem, ale to jak działają, jest dużym wyzwaniem dla naszego rozumienia roli twórcy. Duże modele językowe (ang. *large language models*) tylko odtwarzają informację, której się nauczyły. Nie są w stanie formułować nowych problemów ani tworzyć czegoś zupełnie nowego.

Piotr Kuszewski: W pracy naukowej SI można traktować jako narzędzie ułatwiające przeszukiwanie dużych zbiorów informacji i automatyzujące niektóre zadania. Dzięki temu jeszcze ważniejsze staje się formułowanie pytań i problemów. W ten sam sposób możemy spojrzeć na SI w sztuce – nowe narzędzie, które ułatwi niektóre kwestie techniczne, ale dzięki temu zwiększy znaczenie kreatywności po stronie twórcy.

Tomasz Makowski: SI jest jednym z narzędzi, które pozwala rozszerzyć bazę wiedzy, skuteczne poszukiwanie treści lub źródeł inspiracji.

Małgorzata Borkowska: Instytucje kultury muszą nie tylko reagować na rozwój AI, ale też go współkształtować: jako przestrzeń etycznej refleksji, dialogu i edukacji. To jedno z kluczowych zadań nowoczesnego muzeum.

Patryk Dykas: AI to wyzwanie dla współczesnego i przyszłego świata sztuki i artystów, ale także ingerencja w dorobek twórców z przeszłości, którym nie była znana sztuczna inteligencja.

Małgorzata Borkowska: Kultura zawsze była laboratorium zmian. Dziś wchodzimy w etap, w którym sztuka i technologia stają się wspólnym językiem opowieści o człowieku, o jego emocjach, odpowiedzialności i granicach kreacji.

Maria Wollenberg-K.: Sztuczna inteligencja posiłkuje się bazą istniejących symboli, charakterystycznych dla wybranego twórcy lub kierunku sztuki, ale nie jest kreatywna, ponadto jest pozbawiona uczuć.

Piotr Kuszewski: Nie powinniśmy się obawiać treści wytworzonych przez SI. Dużo groźniejszy jest „efekt echa”. Dla procesu uczenia modelu SI nie ma rozróżnienia między treścią stworzoną przez człowieka, a taką stworzoną przez SI. Ostatecznie taki proces może nieoczekiwanie czynić to, co wygenerują nowe modele SI dużo mniej użytecznym, bo będzie pochodziło głównie od wcześniejszych modeli SI.

Maria Wollenberg-K.: Sztuczna inteligencja proponuje produkt będący wynikiem wykorzystania istniejących danych, natomiast twórca, jak sama nazwa wskazuje poszukuje rozwiązań nowych dla ukazania swego stanu ducha.

Justyna Orłowska: Technologia potrafi analizować wzory i kolory, ale nie potrafi czuć. I to jest ta subtelna, a zarazem ogromna różnica, która sprawia, że człowiek pozostaje niezastąpiony w procesie twórczym. Możemy uczyć maszyny estetyki, ale nie możemy ich nauczyć przeżywania – smutku, zachwyty, lęku czy wzruszenia, które często stają się impulsem do stworzenia dzieła. Dlatego wierzę, że przyszłość sztuki nie polega na zastąpieniu artysty, lecz na rozszerzeniu jego możliwości. Sztuczna inteligencja może nas wspierać, ale nie może za nas marzyć. Rolą człowieka jest nadanie sensu temu, co powstaje – interpretacja, kontekst, emocja. I właśnie o tym rozmawialiśmy podczas panelu: o tym, gdzie kończy się technologia, a zaczyna człowiek.

Krzysztof Borowski: Dzieła sztuki wytworzone przez SI pozbawione są emocji, towarzyszących aktowi stworzenia dzieła przez twórcę, jednak SI szybko się nauczy, co podoba się osobie (jakie emocje) stosującej algorytmy do wytworzenia dzieła.

Yan Wei: AI tworzy zgodnie z potrzebami człowieka — to człowiek określa, czego potrzebuje i co chce wyrazić. Sama sztuczna inteligencja nie określa celu ani sensu dzieła; działa wyłącznie na podstawie danych oraz poleceń człowieka.

Tomasz Makowski: Momenty zmiany w dziejach są pochodną zmiany możliwości technologicznych oraz potrzeb społeczeństwa i jednostki. Rozwój wewnętrzny potrzeb jednostki zapewne SI będzie obcy. Przynajmniej przy przełomowych.

Krzysztof Borowski: Nie jesteśmy w stanie powstrzymać ekspansji sztucznej inteligencji w obszarze sztuki, a granica między tym co wytworzy sama sztuczna inteligencja, tym co na bazie przeglądanych dzieł a tym co stworzą sami artyści jest bardzo płynna.

Tomasz Makowski: Koncepcja „halucynacji generatywnych AI” okazała się urzekającym zjawiskiem, zacierającym granice między rzeczywistością a fikcją. Odkrywamy świat, w którym systemy sztucznej inteligencji mogą wyczarowywać informacje wykraczające poza granice ich danych szkoleniowych, co prowadzi zarówno do fascynujących możliwości, jak i potencjalnych pułapek.

Marcin Dąbrowski: Sztuczna inteligencja może przynieść wiele korzyści w procesie kształtowania dobrze wykwalifikowanych kadr zajmujących się kulturą i zarządzaniem nią. Dobrym przykładem jest platforma AI4Culture, która udostępnia zasoby oraz materiały szkoleniowe dla instytucji dziedzictwa kulturowego. Praktycy mogą tam korzystać z gotowych narzędzi i scenariuszy szkoleniowych wspierających rozwój kompetencji cyfrowych. Innym przykładem jest portal Europeana, który wspiera sektor dziedzictwa kulturowego w procesie cyfrowej transformacji. To bogaty zbiór wiedzy specjalistycznej oraz wartościowych narzędzi służących dostosowywaniu się do zmian technologicznych. Europeana organizuje m.in. hackathony dla młodych twórców zainteresowanych cyfrowym dziedzictwem i zasobami otwartego dostępu.

Sztuczna inteligencja może również w istotny sposób usprawniać codzienną pracę kadr zajmujących się kulturą. Rozwiązania AI są bardzo pomocne w zarządzaniu kolekcjami i ich digitalizacji – automatyzując proces katalogowania, rozpoznawania tekstu i obrazu oraz tworzenia metadanych. Wspierają także prace konserwatorskie, umożliwiając prognozowanie ryzyka degradacji czy

cyfrową rekonstrukcję zniszczonych elementów (np. w technologii 3D). AI może również przyczyniać się do zwiększenia dostępności kultury, np. poprzez automatyczne dodawanie napisów, tłumaczenia treści lub dostosowywanie materiałów dla osób z niepełnosprawnościami.

Tomasz Makowski: Czy książki nie są rodzajem halucynacji? Dlaczego winimy SI?

Maria Wollenberg-K: W dziełach artystów można odnaleźć element „szaleństwa” istniejącego w symbiozie z wyobraźnią a więc element nieprzewidywalności.

Justyna Orłowska: Sztuczna inteligencja nie odbiera artyście głosu, tylko daje mu nowe narzędzie – inne, często zaskakujące, które może otworzyć zupełnie nowy sposób patrzenia na proces twórczy. Dla mnie nie jest to konkurencja, lecz przestrzeń do dialogu pomiędzy emocją a algorytmem. To, co dawniej wymagało miesięcy poszukiwań formalnych, dziś można przetestować w kilka minut – ale ta szybkość nie powinna nas zwalniać z refleksji. Wciąż najważniejsze jest to, co artysta ma do powiedzenia. AI może przetworzyć dane, obrazy i style, ale nie rozumie ludzkiego doświadczenia – tego, co jest ukryte w geście, milczeniu, błędzie. Właśnie w tej niedoskonałości wciąż mieści się dusza sztuki.

Justyna Orłowska: Nie musimy wybierać między człowiekiem a maszyną. Wierzę, że przyszłość sztuki to dialog – pomiędzy artystą, który czuje, i algorytmem, który inspiruje. To trochę jak rozmowa dwóch światów, które mogą się nawzajem uczyć: człowiek od maszyny – odwagi w eksperymentowaniu, maszyna od człowieka – wrażliwości i intuicji. Dla artystów najciekawsze jest to, że sztuczna inteligencja zmusza nas do redefinicji pojęcia autorstwa. Czy dzieło powstałe z pomocą algorytmu wciąż jest w pełni ludzkie? Moim zdaniem – nie, bo intencja, pomysł i interpretacja należą do człowieka. Przyszłość nie oznacza utraty kontroli, ale otwarcie na współtworzenie, które może prowadzić do zupełnie nowych form ekspresji.

Małgorzata Borkowska: Nie powinniśmy pytać, czy sztuczna inteligencja może tworzyć sztukę. Prawdziwe pytanie brzmi: jak my, ludzie, chcemy współtworzyć z nią świat kultury, w którym technologia służy, a nie zastępuje człowieka.

Justyna Orłowska: Ten panel jest dla mnie czymś więcej niż tylko debatą o technologii – to próba zrozumienia, w jakim kierunku zmienia się świat sztuki i rola twórcy. Rozmawiając o sztucznej inteligencji, uczymy się nie tyle obsługi nowych narzędzi, ile sposobu myślenia, który pozwoli nam pozostać autentycznymi w epoce algorytmów. To moment, w którym trzeba postawić pytanie: co sprawia, że dzieło ma wartość – techniczna perfekcja czy emocjonalna prawda? Wierzę, że to właśnie artysta, z jego wrażliwością i intuicją, pozostanie kompasem tej zmiany. Sztuka zawsze była odpowiedzią na to, co nowe i nieznane. AI jest tylko kolejnym etapem tej podróży, a rozmowy takie jak ta pomagają nam nie zgubić sensu w świecie, który rozwija się szybciej niż kiedykolwiek wcześniej.

Krzysztof Borowski: Z pewnością pojawi się grupa kolekcjonerów koncentrujących się tylko i wyłącznie na dziełach SI i to z podziałem na kategorie: obiekty fizyczne i obiekty wirtualne. Być może powstaną mixty w postaci: część dzieła ma postać fizyczną, a część istnieje tylko w Internecie.

Patryk Dykas: Nie uważam, aby AI stanowiła zagrożenie dla prawdziwej sztuki i artystów, niemniej jednak państwa powinny wdrożyć i utrzymywać przepisy prawa mające na celu stabilną ochronę interesów twórców. Sygnałem takich oczekiwań są liczne procesy sądowe inicjowane przez artystów lub organizacje reprezentujące ich interesy, szczególnie w USA.

Marek Dietl: Rozwój technologii to nie tylko AI. Dla twórców ważniejszym może być umożliwienie rzeszom inwestorów indywidualnych lokowania w sztukę. Dzięki tokenizacji możliwe nabywanie „części” dzieła. To czyni sztukę masowym produktem inwestycyjnym.

David Bednarczyk: Każde dzieło kultury, każde dzieło sztuki, jest osadzone i posiada znaczenie tylko i wyłącznie dzięki kontekstowi innych dzieł – boskich lub ludzkich. Zawsze korzystaliśmy z dorobku innych.

Artur Nowak-Far: Zastosowanie AI komplikuje już i tak skomplikowane zagadnienie twórczej swobody – w tym i takiej, która jest w zbiegu z konstytucyjną ochroną wolności słowa.

Artur Nowak-Far: AI stwarza poważne problemy prawne dotyczące samej istoty prawa autorskiego, samej istoty prawnej definicji utworu.

Katarzyna Prędotka: Czasy są niespokojne, więc ze spokojem poczekajmy, co może nastąpić.

Marek Dietl: Tokenizacja sztuki daje realną szansę na uzyskiwanie przez artystów dochodów w ramach droit de suite. Jeśli inwestor-kolekcjoner ogłosi wyzwanie na wszystkie tokeny i „ściągnie” dzieło z platformy obrotu będzie obowiązany do zapłaty na rzecz twórcy oryginalnego dzieła.

Patryk Dykas: Rozwój prawa autorskiego zwykle był determinowany postępem technicznym. Czy regulacje będą tak szybko rozwijać się jak SI? Zapewne nie. Zatem potrzebne nam regulacje oparte na podstawowych wartościach i instytucjach wynikających z prawa autorskiego, które będą mogły mieć zastosowanie niezależnie od tempa rozwoju i postępu technologicznego.

Marek Dietl: Platformy tokenizujące sztukę powstaną w tych krajach, które zwolnią obrót tokenami z podatku VAT oraz będą traktowały takie tokeny jako tokeny użytkowe nie finansowe.

Patryk Dykas: Podmiotem prawa autorskiego jest człowiek. Przyszłość pokaże, czy SI stanie się odrębnym (niż twórcą) „podmiotem” praw własności intelektualnej. W świetle aktualnych regulacji prawnych obowiązujących w Polsce nie jest to możliwe.

Patryk Dykas: Kwestie dotyczące ochrony praw twórców w kontekście AI to tylko jeden z wielu aspektów, które w przyszłości będą regulowane przez przepisy prawa dotyczące sztucznej inteligencji.

Artur Nowak-Far: Doświadczenia z AI wskazują na konieczność zredefiniowania nie tylko prawnej ochrony utworów, ale również samych osób, które je tworzą. AI może bowiem udawać także sam akt twórczy.

Marcin Dąbrowski: Czy autorom utworów/dzieł, z których skorzystała sztuczna inteligencja, powinny należeć się z tego tytułu tantiemy, należy prześledzić nie tylko w ujęciu prawnym, ale przede wszystkim z perspektywy konsekwencji ekonomicznych dla rynku.

Brakuje w tym obszarze klarownych regulacji prawnych. Zakres ochrony zależy także od celu wykorzystania danego utworu przez sztuczną inteligencję. Jeżeli ten utwór czy dzieło zostało wykorzystane w stworzeniu innego dzieła artystycznego i trzecia osoba miałaby czerpać korzyści majątkowe z tego tytułu to w takiej sytuacji roszczenie autora lub właściciela praw majątkowych do oryginalnego utworu może być zasadne. Co więcej – w przypadku odtwarzania przez AI fragmentu chronionego utworu lub wygenerowania bardzo podobnego do pierwowzoru to dochodzi do naruszenia praw majątkowych, a właściciel może żądać odszkodowania lub tantiem. Z ekonomicznego punktu widzenia brak odpowiednich mechanizmów wynagradzania twórców może prowadzić do zaburzenia równowagi rynkowej, osłabienia motywacji do tworzenia nowych dzieł i koncentracji korzyści finansowych w rękach podmiotów rozwijających sztuczną inteligencję.

Innym przypadkiem jest użycie utworu/dzieła do trenowania modeli AI. Takie działanie nie jest uznawane za wykorzystanie utworu w rozumieniu prawa autorskiego (nie jest publicznym udostępnianiem ani opracowaniem), lecz za tzw. text and data mining tj. analizę danych. Trenowanie modeli AI jest co do zasady dopuszczalne, o ile autor nie zastrzegł sprzeciwu wobec takiego wykorzystania. Dla rozwoju modeli AI, a co z tym idzie ogromnego nowego sektora gospodarki, pożądanym jest jednak nieograniczanie tych możliwości.

Artur Nowak-Far: Szczególną granicą zastosowań AI w sztuce będzie wykorzystanie AI z zasobami biologicznymi.

Katarzyna Prędotka: Nie ma możliwości, aby zastąpiono człowieka, ale wiadomo też, że człowiek jest z natury leniwy.

David Bednarczyk: Wszystko, co tworzy AI można uznać tylko (i aż) za prace rzemieślnicze a nie dzieła sztuki.

Maria Wollenberg-K.: Pamiętajmy, że styl artysty jest najczęściej wynikiem jego niemocy wobec przekazania swoich wizji w sposób adekwatny do własnych odczuć. Jego styl jest jego drogą, zmaganiem, poszukiwaniami... Perfekcyjność warsztatowa to nie jest styl artysty, co nie znaczy, że nie trzeba znać warsztatu. Znajomość warsztatu jest podstawą, ale nie celem. Warsztat jest dopiero początkiem drogi i nie można go pominąć. Do celu prowadzi wyobraźnia, wrażliwość i głębokie odczuwanie świata.

Katarzyna Prędotka: Nie sztucznej inteligencji powinniśmy się bać, a swoich ograniczeń.

+++++

Konferencji towarzyszył wernisaż prac młodych polskich artystów, laureatów Konkursu INSPIRACJE 2025

I miejsce – Karolina Zięba: Zwycięzcą „Złotej Palety 2025” została Karolina Zięba. Absolwentka wydziału malarstwa, Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dyplom ukończony w 2023r. w pracowni Andrzeja Rysińskiego, aneks z grafiki warsztatowej w pracowni Agnieszki Cieślińskiej-Kaweckiej. Absolwentka Akademii pedagogiki specjalnej na wydziale edukacji artystycznej, dyplom ukończony w 2025 roku.

Uczestniczka wielu wystaw zbiorowych oraz indywidualnych. W swojej twórczości, jak sama pisze, skupia się na przeszłości, domu rodzinnym, dzieciństwie i wspomnieniach, przedstawionych za pomocą uniwersalnego języka plastycznego. „Obrazy przedstawiają opowieść o wyobraźni dziecięcej, o tym jak zwykły cień, promyk światła, wycinanka, czy ułożenie stojów drewna na desce pobudza dziecięcą fantazję. Często korzystam z motywów zwierzęcych. One jako pierwsze przychodziły mi na myśl, widząc nieregularne kształty cieni na ścianach, czy też błyski odbijającego się lustra. Takimi zabiegami chcę przypomnieć widzom, że w każdym z nas jest wewnętrzne dziecko. Obudzić wspomnienia, zaprosić do swojego świata, pełnego fantazji, z użyciem prostego uniwersalnego języka symboliki.”

II miejsce – Natalia Goliszek: Natalia Goliszek, II miejsce, Srebrna Paleta. Studentka IV roku grafiki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Swoją twórczość opiera na technikach grafiki warsztatowej, koncentrując się na linorycie i intaglio. Obecnie specjalizuje się w technice linorytu punktowego w

pracowni dyplomowej prof. dr hab. Krzysztofa Szymanowicza. Laureatka tak konstatuje: „Inspiruję się naturą, otaczającym mnie światem. Moja twórczość jest odbiciem mojej wrażliwości i dociekliwości. Staram się zwracać uwagę na tematy pomijane i uważane za banalne lub nieistotne”.

III miejsce – Paulina Orzeł: Paulina Orzeł, III miejsce, Srebrna Paleta. Ukończyła Liceum Plastyczne w Bielsku-Białej z wyróżnieniem, dyplom z grafiki projektowej. Obecnie jest na roku dyplomowym Wydziału Scenografii na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W 2023r. założyła Teatr Mundi. Realizuje w nim autorskie scenariusze, scenografię, kostiumy i lalki. Prowadzi audycję muzyczną Pójdźmy w Retro na antenie Radia Kapitał. Wydała książkę o nauce rysunku we współpracy z Wydawnictwem RM. Jest malarką, graficzką i rzeźbiarką. Oprócz wystaw indywidualnych, działa w obrębie kolektywu artystycznego TRZEPAK.

Wyróżnienie laureatów – Jakub Szostek: Jakub Szostek; Wyróżnienie laureatów, Srebrna Paleta. Ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Warszawie. Od 2017 roku studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na Wydziale Scenografii. W 2021 roku uzyskał tytuł licencjata w Pracowni Scenografii Teatralnej i Operowej, tworząc „Projekt scenografii i kostiumów do inscenizacji „Orfeusza” Monteverdiego”. W 2022r. licencjacka praca dyplomowa została wyróżniona na Konkursie o Nagrodę Scenograficzną im. Jerzego Moskala organizowanym przez Muzeum Śląskie w Katowicach. W 2024 roku uzyskał tytuł magistra w Pracowni Kostiumu i Przestrzeni Scenicznej, tworząc „Projekt scenografii i kostiumów do inscenizacji „Hippolyte et Aricie” Rameau”. W październiku 2024r. zdobył Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAiKS podczas IV Ogólnopolskiego Konkursu z cyklu Nowe Sytuacje „Wybrzmienie” za dyptyk malarski „Sen klawesynisty”. Malarstwo i rysunek uważa za główną dyscyplinę, w której tworzy, starając się przenosić malarskie doświadczenie do pracy scenograficznej.

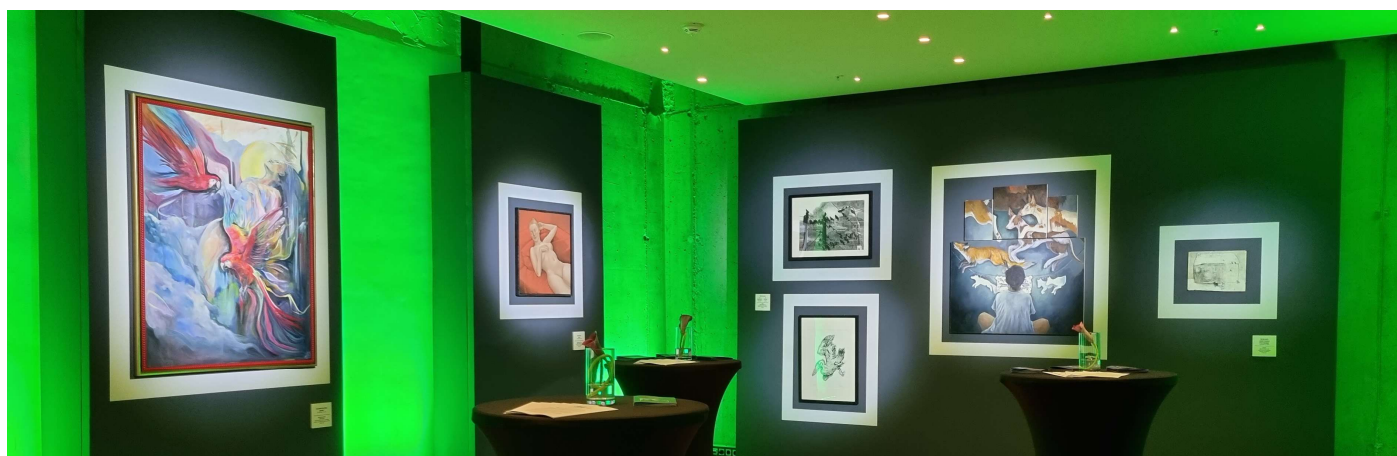
Wyróżnienie – Aleksandra Błażewicz: Aleksandra Błażewicz, Wyróżnienie, Srebrna Paleta. Jest studentką IV roku w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów. W latach 2023/2024 oraz w 2024/2025 otrzymała stypendium rektora uczelni.

Wyróżnienie – Marzena Sikorska: Marzena Sikorska, Wyróżnienie, Srebrna Paleta. Absolwentka Instytutu Sztuki Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na kierunku Art & Design.

W swojej twórczości inspirowała się światem przyrody, w szczególności tematyką botaniczną i zagadnieniami współistnienia człowieka z naturą. Malarstwo traktuje jako przestrzeń do eksperymentowania ze światłem i kontrastem – to one nadają jej pracom głębię i emocjonalny wyraz. Ważnym elementem jej doświadczeń artystycznych jest także faktura, którą wykorzystuje do podkreślenia estetycznych walorów obrazu oraz wzmocnienia jego sensualnego charakteru.

Wyróżnienie – Agnieszka Żądło: Agnieszka Żądło, Wyróżnienie, Srebrna Paleta. Pochodzi z Kasinki Małej. Studiuje na V roku Wydziału Malarstwa warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych w pracowni prof. Stanisława Baja. W latach 2023/2024 oraz 2024/2025 otrzymała stypendium rektora uczelni.

Więcej informacji o wynikach Konkursu INPIRACJE 2025 można przeczytać na: <https://www.paleta.art.pl/2025>

Wernisaż i wystawa prac laureatów Ogólnopolskiego Konkursu INPIRACJE 2025 w strefie Banku BNP Paribas; IV Targi Art Fair w Hotelu Warszawa, w dniach 5-7 września 2025 r.

Wernisaż prac laureatki I miejsca „Złotej Palety” Ogólnopolskiego Konkursu INSPIRACJE 2025 (od lewej): Maria Wollenberg-Kluza (prezes Fundacji PALETA), Karolina Zięba (laureatka „Złotej Palety” INSPIRACJE 2025), prof. Krzysztof Kluza (firma CRIDO – patron miejsca wystawy).

+++++

PARTNERZY I PATRONI

BNP PARIBAS

**CUSHMAN &
WAKEFIELD**

**EURO
ASIA
COUNCIL**

**RAPORT
CSR.PL**

**INSTYTUT
BIZNESU**

ISB NEWS

**MANAGER
REPORT**

**Agencja
Informacyjna**

+++++

Niniejsza informacja może być powielana, cytowana i rozpowszechniana w części lub całości bez uzyskiwania dodatkowej zgody uczestników i organizatorów debaty. W przypadku wykorzystywania treści z niniejszego komunikatu zachodzi konieczność podawania źródła informacji.

+++++

Dodatkowe informacje można uzyskać: QUANT TANK; tel. 22 299 66 30; biuro@ideia.pl

+++++